

بارانتر بدوی هه وریلار

عه لی پینجوینی

alipinjwiny@yahoo.com

خودایه توۆ که هیچ سودمه‌ند و دلخۆشنیت به وهی
ملت بوۆ که چ بکه‌م و
باکیشت نیه له وهی لیت یاخیبم
ئه‌دی بوۆ دروستت کردم؟!
له ناو چ مانایه کدا، جیگه یه ک بوۆ بونم ده که یته وه؟!
توۆ له ترسی ته‌نیایی خۆت
توۆ له ترسی ئه‌وهی
نه‌بادا له بیرت بکه‌م و باست نه‌که‌م
نه‌ته‌یشت ده‌ستت لی‌بده‌م
که‌چی ده‌ستمت چزانده به هه‌مو پشکۆکانا
هه‌رچی فیشه‌کی به‌یه‌کگه‌یشتن هه یه
له که‌له‌ی سه‌رمدا خالی خالیته کرده‌وه
له د وۆزه‌خه‌کانی به‌یه‌کگه‌یشتنا بوۆ سوتاندمت؟
نه‌هاتیت و پیکۆ ژه‌هری به‌یه‌کگه‌یشتنت له‌گه‌لا نۆش نه‌کردم
ده‌زانم بوۆ نه‌هاتی؟
هه‌ر له به‌ر ئه وهی بیرت بکه‌م و هه‌میشه له دوت بگه‌ریم
ته‌ماشاکه ئه‌م به‌یه‌کنه‌گه‌یشتنه‌ی من و خودا چه‌نه جوانه؟!
ته‌ماشه‌که و کراسیک له‌م به‌یه‌کنه‌گه‌یشتنه‌ی من و خودا دادپه
توۆ ره‌حمت پره له ئاگرو چاوت که‌یلی توفانی ته‌نیایی
من ده‌ستم ده‌شتیکه له لاله‌زاری مه‌رگ و
رۆحم ئاگری غوربه‌ت
کرد ویه‌تیه قه‌ فنه‌س
ته‌ماشاکه...

ئەم لە يەكتر ونبونه چه نه جوانه!

هەر له بیدەنگی بەفر ئەچی

هەوریلار

مەركانهیهك هەر خۆل بە سەری خۆیدا دەكات و

لە ترسناکی بیابان خالی نابیت

بیابان بەو هە مو بەرینیە ی خۆیەو

بیابان بە دەست و پله قلیشاو کانیەو

لەناو ئەم مە رکانەیهدا راکشاو

بلویری خۆل ئەژەنی

کەچی ئاو سەماناکات و گویم لییه

لە ژیر لیوہوہ...دەلی:

کە پە نجه یه ك له سه ر بلویر بیت و خوینی لیینه تکی

کە پە نجه ره ی سه رابی

تەرجه مە ی ئەو هەمو بیدەنگیە ی بیابانی پینەکری

کە جوانیی مەركانه یهك بیت ,خالی خالی له ته رای

کە حە یرانی سور نەبی له خوینی چا وەروانیا

چۆن ئە توانم بپرەقسیم و گۆرانی بلیم

هەوریلار

دەئیتر با ئەم سەفەرە هەر تولانی بیت

با ئەم برینە هەر بدرە وشیتەو

با ئەم یاقیقی تەنیاپیە

هەر له ملی کچانی هەوریلارا زەرەنگە ی بی

با منیش لەم چۆلی قولفی مەحشە رەدا

لە ناو دەشتی زە نگیانە ئا سای خۆلا

هەر له دوی چاوی خودا بگە ریم....

هەوریلار

لەنیوان من و خۆما

ئاشوبىكى فیتنه گېر حاکم و سالاره
له نیوان چاوم و فرمیسکه كانما
تەرمى ئەو ھە مو بە ھىي خوشە ويستیە كەوتوہ
جەنازەى گەلاى ئە و ھەمو گولە بەرۆژەىە سەرگەردانە
نە چاوم بۆيان دەبیت بەگۆرو
نە لە ناو فرمیسکه كانما جیگەيان دەبیتەوہ
تەماشەكە... ئەم لە یەكتە بزربونە
چەنە رەنگزەردە ھەوریلار
ھەر لە رەنگى عەشق ئەچى
تۆ دەرژىت و ھەر پىر لە تىنویتی
من قوئپ ئەدەم و ھەر پىر لە چۆلەوانى
ئەم دەرگاىە لە راستیا دەرگا نییە
ئەو پەنجەرەىە ھەر لە تەمى ناو دەستەكانم ئەچى
چەترەكەت تورھەلدە مەلول گيان
سىپەرە جوانە بۆ چەتر
دوگمەى كراسەكەت بترازینە
ئەى نازانى
(لە دوگمەى سىنە دوینى نوئىرى شىوان)*
بەيانى نەدا ،خەلتانى خوین بوو
سىپىدەى باغى شىوان
تە ماشاكە... ئەم پرتەقالى خوینە
بەم تەنگى نوئىرى شىوانە
چەنە پىر كەيف و سرورە
ھەوریلار
كە لە گەلاى سەنە و بەر كراسىك ئەد ورم بۆ باران
كە لە سىنەى روتى ھەرىزىكا
چاوى پەپولەىەك دەكەمە خە و

که له ناو دهفی دهر ویشیکا ئەم هه مو دلۆپی گریانه
فیڤی سه ما دهکه م

که له ناو چاره کهی ئەم کچه هه وریلاره دا
سادهیی و ساکاری فیڤی له نجه و لار ئەکه م
که سینهم پر دهبی له تهواری خویناوی
ئیدی هه ر ماوه تهوه بلیم: ئەم سه مایه به خوینه وه
ئەم سه مایه به سوتانی قه قنه سه کانی عه شقه وه
چهن نازهنینه....

هه وریلار

که باران چۆک دائه داته سه ر دهمولوی گه لایه ک
که سه رپۆشی دهر به دهریم

به سه ر چلۆچیوی ته نیاییه وه

شیتال شیتال ده بیته وه

که ره شایی شه و قه تره قه تره

له ده می ده مه و به یانا ده تویته وه

به نه زا که ته وه ده لیم :

باران تر بدوی..... هه وریلار

شلپ و هوورپی ناو سیبه ر

گۆرانی له ناو خوینا

چنینه وه ی ورده شوشه ی گریان

له ناو میڤرگیکی سه رخۆشا

سه فهر به ناو

برینه کانی ته نیایدا

هه ر له خۆت جوانه هه وریلار

ئەم سۆناتای گریانه

بیرت نایه..؟

ده هاتین و وه ک چۆله که ی که سیره که وتوی ژیر باران

هەر خوومان ئەکیشا بە پەنجەرە کانا؟!
دە هاتین و نیوهی دلمان
لە سەرسەرفەرە کە ی دایکمان بە جیهیشت و
نیوه کە ی تریشی، هە ر خوا ئە زانی
لە م کیوی وە حشە تە داو لە کام بنە بە ردا
بە جیماوە و دە بیّت بە بە رد
دە هاتین و لە ناو خوڵە میشی بیتاقە تیا دە گە وزاین و
تە نیایی وە ک سە گ تیمان بە ربوبو
تۆزو گە ردی پیللۆه کانت بته کینه
ئینجا دە رگای دۆزە خ بکە رە وە
دە رفە ت بدە
با پەنجە گە ورە ی دە ستم
پە شیمان بکە مە وە لە خو کو شتن
ئینجا دیم و دە رگا لە باران دە کە مە وە و
پیی دە لیم:
ئە ری بە راست ئە وەتە ی دنیا هە یه تۆ دە باری
کە چی یه ک گوناھی رە شت پی سپینه کرایه وە
خوینت لە دە می چه قویه ک پی نه سراپه وە
فە قیانه ی کچیکت نه کرده وە و تۆزی لە گە ئیا نه گریایت
نه تتوانی ئە و پیناسه یه ی عە شق ئە رشیف بکە ی
کە دە ئی:
عە شق ئاشکردنە وە ی منالیکه
کە لە نانخواردن دە تۆزی
چاوی هە رچی گە لا هە یه پرتکرد لە فرمیسک
کە چی نازانم بوچی خۆت گریان ناناسی؟!
مۆلەت بدە
با پەنجە ی شایه تومانم سە لامی نوپژە کە ی بداتە وە

ئىنجا پىت دە ئىم :

مىلى كاترمىرە كە ت بوە ستىنە

چو نكە دئىبابە ھە مو مان پىر دە بىن

پىردە بىن و دە نكى تىرى گە نجىتيمان نە ھاويشته دەمانە ۋە

پىر بوين و تۆزى شە پە ئاومان نە کرد

پىر بوين و سە رخە ويکمان نە شکان

لە ناو ئە و بىستانانە دا ,كە يە ك شە مامە يان نە گرت بو دە ستى دۆستان

ئىدى بوچى ئاويزانى يە كترى بىن ھە ورييلار

كە لوتەم پرده بى لە بوئى دە ربه دە رى

كە ئاوابون بە سە ر شانو مى مائەكە مدا دائە چۆرى

كە كە وشە كانى دايكەم

بە خويئە ۋە لە بازار ھە راج دە كرى

ئىدى من ھە ر دە گە پىم و ويئەم بە دواى

كراسيكي رە ش بو ھە ورييلارو

چاوى بە جيماوم لە ناو كە وشە كانى دايكەمداو

مانگى بە جيماوى سە فە رو

خوداى بە جيماوى نيو ئە م دە ربه دە ربه

تو برونە ,متمانە چ خويئىكى ليئە چۆرى؟

ھە ر لە داچۆرىنى خويئى

پە نجه كانى (حسە ين) ئە چى لە كە ربه لا

تە ماشاكە

زە رده پەر لە م پيالە يەى نيو دە ستما

چون داويه تيه پرمة ي گريان !؟

ھە ر لە بە يە كگە يشتنى من و تو دە چى

ھە ورييلار

تە ماشاكە

تە رخون چون سە ريناوہ تە نيو كوشى ئە و جوگە لە يە ۋە و

ته زبېحېكې پچړاوه له وه فائې چنېته وه
زور داوا ناكه م كراس هه وري
من سلاوى به ر له خوكوشتنم ده وئ، نهك گريانى دواى مه رگ
سلاويك پېش په شيمانبونه وه
سلاويك بهرله وه حشه تى عه شق و
توفانى به يه كگه يشتن
داواى زور ناكه م
له گه ل خوتا
نمى بارانم بوپينه، پېش نه وهى له تينوانا بخنكى
كوا داواى زورم ليكردوى ..هه وريلاړ؟
نه وهنده غه ريبم به خوم
چاوم جه ساره تى نيه
سه يرى ده سبه تالى ده سته كانم بكات
وشكاوى هات روانين له چاوانما
نيوه ى ده ستم له ناو گوژه يه كى شكاوى به ربارانا
شكاوتر له دلّم به جيماوه و
نيوه كه ى تريشى به نيازه ئه م شه و به دزى ئه ستيرانه وه
مانگ كفن و دفن بكات
عيسا به هه موو بزماره داكوتراوه كانى له شيه وه
له دلّه خوساوه كه ما جيى بوهوه
مه حوى به توفانى ئه و هه مو ئا گر وه
له ناو بيبيله كانما راكشاه
كه چى ئيستا
ده ستم به كوژراوېش له ناو خوما جيى نابيته وه
رؤحم جيگاي ئه و لاسكه رپحانه يهى تيا نابيته وه
كه دوپنى شه و به شايه دى هه وريك خوى كوشت
دلّم هينده ى تاله موويه كى پيوه ماوه

ئىدى داواى چىم لىدەكە ي....؟
ئىدى شە ختە بە ندى ئە م عە شقە
چۆن لە منا سە وزدە بى و
چۆن لە منا جىي ئە بىتە وە..... ھە ورييلار
دە ست و پە نجه ت مە دەرە بە ر ئە و ئاۋە خويناويىيە
كە لە ئاۋابون دە چۆرئ
چونكە لە سە رابا نە بىت
نە دەنگم دە گاتە گوئي تۆۋ نە دەتوانم
دەستوپە نجه ت بدوينم
تۆ ئاگرى دوورى دە تسوتىنى و
من قيامە تى بە يەكگە يشتن دەمكاتە خۆلە مىش
تۆ سە رپە نجه كانت نە رم نە رمن بۆ دە سبازى
منيش سە رپە نجه كانم بونە تە سوتو
دە ستم لىبە ي ھە ر دە وە رىم
دە ستىشم لىنە دە ي ھە ر دەبمە خۆلە مىش
دە بزانه چە ن ترسناك لىك بزر بوين.....؟
ھە ورييلار
ئىدى تازە كەس دان نانيت بە مە رگى ناۋ ژورە كانا
ئىۋاران زە ردە پە ر لە گە ل كە سدا ناچىتە وە بۆمالە وە
چونكە دە ئى:
من كە ھە ر دەبى بمرم
با بە دە م فرىنە وە گيانم دە رچى نە ك لە ناۋ ژورە كانا
منيش كە سىك نە ماۋە پىي بلىم:
بە شە ودا پردە بم لە بال بۆ فرىن و
لە ناۋ باخى گىلاسا دە ترىقىمە وەو
چاۋى گە لاي گىلاس ئەسپرم
كە بە يانى ھە لده ستم

قه تیبه ك له ده ست میجنه تی فرین هه لآتوهو
له به رده م په نجه ره كه ما خوئی كوشتوه
چه ن ده سره نگینی له نه خشانندی ئە م گۆزانه ی سه رپښگادا
تالی په ش له سه رتا نه ما به دیار سپیكردنه وهی گۆزه له كانه وه
كه چی سه رت بوو به كلوی به فر
به لآم گۆزه له كان سپی نه بونه وهو سپیش نابنه وه
تو عومریکی دریژه گۆزه دروست ده كه ی
بیئاگای له وه ی
چوړی ئاو نه ما ده می بیابانی پی ته رپكه ین
ئیدی چوڼ گۆزه له كان پریكه ینه وه له ئاو.....؟
هه وریلار
غوباری داربیه كانی بابلم له خوډ نه ته كاندوه
رؤحم له ده می سكله كانی پیربونا
ته ماشاكه چوڼ ده فرچی!
ته ماشاكه چوڼ بیرت ده كه م!
نه ده توانی دلوی بارانی نور بپرزینی به رؤحما
نه منیش ده توانم دهست له برینیكت بده م
ته ماشاكه دور له یه كتر ...
چ جوانیه کی مه لولینهه وریلار
ته ماشاكه.....
*به یتیک شیعی نالییه
سلیمانی

به هاری / 2006